

การสอนสาขาวิชา

นางสาวทัศนีย์ อังศานันท์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศกรรมนานาชาติ

ภาควิชานิเทศกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-026-7

คิมสิกชี ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019392

๑๑๗๒๖๕๐๑๗๑

Double Investigation

Miss Tassanee Angsananon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-026-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสอบสวนช้ำ
ไทย นางสาวทักษิณ อั้งสนาณท
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ไพบูลย์ คงสมบูรณ์

นักศึกษาอ่านแล้ว รู้ฟังการณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาภิเษก

..... ตอบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ภากร วัชรากัล)

คณะกรรมการสอบบัณฑิต

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุรธา วัฒนชีวงศุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ไพบูลย์ คงสมบูรณ์)

..... อาจารย์สชาติ ไตรประสีทธิ์

..... กรรมการ
(อาจารย์เข็มรัช ชุติวงศ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จรินทร์ หวานท)

พิมพ์ดันฉบับทกดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

หัวหน้า อังสานนท์ : การสอบสวนซ้ำ (DOUBLE INVESTIGATION) อ.ที่ปรึกษา :
รศ. พิพูลรัตน์ คงสมบูรณ์, 138 หน้า, ISBN 974-583-026-7

การสอบสวน เป็นกระบวนการยุติธรรมที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งที่ใช้กันในกรองผู้ต้องหาที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการใดๆ ก่อนที่จะเข้าไปสู่การพิจารณาคดีของศาล การสอบสวน เป็นการรวบรวมพยานหลักฐานและสารคำ เนินกราทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เชิงได้ กระทำไป เกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อจะ เอาไว้ ผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ และนอกจากนั้นสอบสวนจะต้องรวมรวบพยานหลักฐานด่าง ๆ นั้นแล้ว ลิงสำคัญที่จะขาด เสียไม่ได้ในกระบวนการสอบสวนก็คือ การสอบสวนผู้ต้องหา

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีทางอาญา มีหลักสำคัญประการหนึ่งที่ยึดถือและน่าหลักดังกล่าว มาบัญญัติไว้ในกฎหมาย คือ หลักที่ว่า ห้ามมิให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ในความผิดเดียวกัน หลักกฎหมายดังกล่าวเนี้ยมีขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้กระทำความผิด ในขณะเดียวกันก็ เป็นหลักกฎหมายที่ช่วยให้รัฐได้ดำเนินคดีไปด้วยความรวดเร็ว แต่เนื่องจากบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการสอบสวนกลับมีบทบัญญัติที่ไม่ชัดเจนว่า จะนำหลักกฎหมายดังกล่าวไปใช้บังคับด้วยหรือไม่ หากนำไปใช้บังคับควรจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขอย่างไร และพยานหลักฐานใหม่ที่สำคัญแก่คดีอันจะทำให้พนักงานสอบสวนมืออาชญาสอบสวนในเรื่องเดียวกันนั้นอีกแม้จะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการแล้ว ก็ไม่มีขอบเขตความหมายที่ชัดเจน ด้วยความไม่ชัดเจนดังกล่าวนี้การดำเนินคดีอาจล้าหลังในขั้นสอบสวนจึงไม่อาจให้ความคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของผู้ต้องหาได้สมดังที่มีหลักกฎหมายดังที่ได้กล่าวข้างต้น

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงการทำความสำคัญและความจำ เป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข โดยวัดถูประสังค์ ของการเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ก็เพื่อให้บุคคลที่ติดเป็นผู้ต้องหาได้รับความคุ้มครองในการดำเนินคดีซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อถือและศรัทธาต่อการใช้อำนาจของรัฐอันจะเป็นจะต้องมีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อที่จะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม

ศูนย์วิทยทรัพย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C171053 : MAJOR LAW

KEY WORD: DOUBLE INVESTIGATION

TASSANEE ANGSANANONT : DOUBLE INVESTIGATION. THESIS ADVISOR :
ASSO.PROF.PAITOON KONGSOMBOON, 138 pp. ISBN 974-583-026-7

Inquiry is one of the significant steps in the criminal justice process which is used as the screening mechanism of the accused before the offender is sent to court for trial. Its purpose is to collect all evidence and to comply with other necessary proceedings in pursuant to the Code of Criminal Procedure in order to obtain facts or to prove criminal conduct of the alleged offender. It is important to note that, aside from the inquiry officer's duty to collect all evidence, he must inquire the alleged offender.

It is generally accepted that one of the main principle in Criminal Proceeding is to prohibit on re-proceeding in the same offence. The object of this principle is to protect the right of the accused and also necessary for the states on justly proceeding. As the matter of fact there is no clearly legal provision especially on double investigation so there may be misused on the law enforcement. Moreover, if the said proceeding can be partly enforced the existing problems will be on what conditions or the overlap between the former and the latter evidences getting from double investigation especially if there is non-prosecution order from the Public Prosecutor. From the said unclearly legal provision it may deem that the right of the accused will be affected.

This thesis aims at the exploration and the analysis of the weaknesses of the Criminal Procedure Code's provisions. It emphasizes the important and the necessity of the Code's amendments. Its recommendations should serve the alleged offender as a guarantee of the right to fair trial which in turn can be used as guideline for any future law amendments.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....
นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....
นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....
2535

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กติกาธรรมป่าทางการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์มรธ
วัฒนาชีชาภุกุล ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ไฟฟาร์ย คงสมบูรณ์ อาจารย์ประจำ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์สุชาติ ไตรประเสริฐ รองอัยการสูงสุด
อาจารย์เข็มชัย ชุติวงศ์ อัยการรั้งหัวดศาลแขวงนนทบุรี อาจารย์ ดร. จรินติ หวานนท์
ผู้พิพากษาศาลมั่ง ที่กรุณาให้ข้อคิดและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่ง

สำหรับท่านรองศาสตราจารย์ไฟฟาร์ย คงสมบูรณ์ ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง เนื่องจากท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ตั้งแต่รับผิดชอบตรา
และแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จลง ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งและจะขอระลึกถึง
พระคุณท่านตลอดไป

ผู้เขียนกราบขอบคุณพิริช เนติธรรมากิมุ พิชัย นันทวิໄກ พนักงานอัยการ
สำนักงานอัยการสูงสุด ที่กรุณาช่วยค้นคว้าตำรา ข้อมูล เอกสารต่างประเทศที่เป็นประโยชน์
อย่างยิ่ง กราบขอบคุณพัฒรงค์ บุญรอด ผู้จัดการคณะกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทเงินทุนหลัก
ทรัพย์เจ้าพระยา จำกัด ที่อนุญาตให้ทำงานเป็นกรณีพิเศษ เพื่อเตรียมตัวในการสอบวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณที่ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเพื่อน ๆ
ทุกคนที่ให้กำลังใจ และขอบคุณเพื่อนนิภา รสริน ที่กรุณาพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และผู้เขียนต้อง^{ขอโทษด้วยหากมีได้เอ่ยนามผู้ใดไว้ ณ ที่นี่}

สุดท้ายความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบท谢แทนบุคคลของ
พ่อและแม่ที่ได้เลี้ยงดูตลอดจนสันบสนุนให้การศึกษาตลอดมา ขอตอบแทนน้ำใจด้วย ฯ และ
น้องในครอบครัวผู้เขียนทุกคนที่เคยเป็นกันгалและห่วงใยตลอดเวลา รายเดียวผู้เขียนทำวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้

ทัศนีย์ อั้งสนาณนท์

สารบัญ

หน้า

บทตัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทตัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐาน.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.5 วิธีการศึกษา.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์.....	5
2 หลักการดำเนินคดีอาญาและแนวความคิดของหลักการห้ามมิให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาชี้ในคดีอาญา.....	6
2.1 หลักการดำเนินคดีอาญา.....	6
2.1.1 ระบบไต่สวน.....	7
2.1.2 ระบบกล่าวหา.....	8
2.2 แนวความคิดของหลักวิธิพิจารณาความ "บุคคลจะไม่เดือดร้อนส่องครั้งในเรื่องเดียกัน".....	13
2.2.1 ทฤษฎีเงื่อนไขแห่งอำนาจฟ้อง.....	14
2.2.2 ทฤษฎีผลพันธุ์ของคำพิพากษา.....	16
2.2.3 หลัก double jeopardy วิัฒนาการและความเป็นมา	20
2.2.4 หลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาชี้ตามกฎหมายไทย	24
2.2.5 การนำหลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาชี้มาใช้บังคับในชั้นสอบสวน.....	25

บทที่

3 บทัญญัติ เรื่องการสอบสวนข้าความกฎหมายไทย.....	27
3.1 การสอบสวนและการสั่งคดี.....	27
3.1.1 หลักทั่วไปของการสอบสวน.....	32
ก. ความหมายและความมุ่งหมายของการสอบสวน.....	32
ข. เอกอัปนัยการสอบสวน.....	43
ค. พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ.....	47
3.1.2 หลักเกณฑ์การสั่งคดีของพนักงานอัยการ.....	50
ก. การสั่งลงของการสอบสวน.....	60
ข. การสั่งคดีที่พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบ...	61
ค. การสั่งฟ้องและสั่งไม่ฟ้อง.....	63
3.2 คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ.....	83
3.2.1 ความหมายและหลักเกณฑ์ของคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี...	83
3.2.2 ผลของคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี.....	87
3.2.3 ความเด็ดขาดของคำสั่งไม่ฟ้องคดีต่างกับคำพิพากษาของ ศาลตามหลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาชี้.....	89
3.3 การสอบสวนชี้.....	94
3.3.1 การสอบสวนเริ่มต้นเมื่อใด.....	96
3.3.2 การสอบสวนเสร็จสิ้นเมื่อใด.....	97
3.3.3 การสอบสวนชี้ต่างกับการสอบสวนชื่อน.....	98
3.4 พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดีอันเป็นเงื่อนไขให้สอบสวนใหม่ได้	100
3.4.1 ความหมายและขอบเขตของพยานหลักฐานใหม่.....	100
3.4.2 พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี.....	105
3.4.3 ต้องเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยชอบ.....	107
3.4.4 เปรียบเทียบ "พยานหลักฐานใหม่" ตามพระราชบัญญัติ รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. 2526.....	109

บทที่

4 ปัญหาอันเกิดจากบทบัญญัติในเรื่องการสอบสวน.....	112
4.1 ปัญหาอันเกิดจากบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติเรื่องการสอบสวนซึ่ง เฉพาะกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง.....	113
4.2 ปัญหาอันเกิดจากโครงสร้างกระบวนการพิจารณาข้อก่อนฟ้องที่แยกการ สอบสวนออกจาก การฟ้องคดี.....	117
4.3 ปัญหาเรื่องความเข้าใจต่อหลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่ง ในขั้นสอบสวน.....	119
5 บทสรุปและ เสนอแนะ.....	126
บรรณานุกรม.....	133
ประวัติผู้เขียน.....	138

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย